

Vorbereitung post 3

Even schrikken

Groep 5-6

Welkom bij IVN Valkenswaard-Waalre

Dit is de digitale voorbereiding op post 3:
Even schrikken, voor groep 5 en 6.

Inhoud:

- Algemeen
- Verhaal
- Spel
- Werkblad
- Opruimen

Algemeen

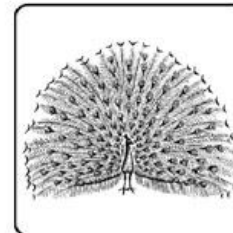
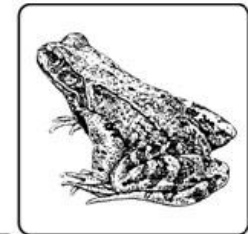
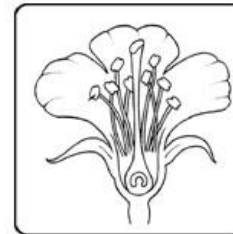
- Zorg voor een tafel bij de post. Zorg dat er bij de tafel genoeg stoelen staan voor de kinderen en voor jezelf.
- Voor groep 5 en 6 wordt een electrospel gebruikt. Hiervoor is stroom nodig. Steek de stekker van het spel in het stopcontact voordat het eerste groepje kinderen op de post begint.

- In het werkboek dat op de post ligt vind je achter het tabblad 'Groep 5-6' op papier alle informatie over deze post.
- Neem voor het verhaal niet meer dan 10 minuten en de rest van de tijd voor het spel.
- Het werkblad voor groep 5-6 kan op school worden gemaakt, dit hoeft niet op de post.

Kleur

om te overleven

**Werkboek post 3:
Even schrikken**

IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
Afdeling Valkenswaard-Waalre

Verhaal

Op de post willen we de kinderen laten beseffen waarom sommige dieren felle kleuren hebben. Een felle kleur valt immers op, en betekent dat het dier eerder door vijanden wordt gezien.

Felle kleuren kunnen gebruikt worden om te waarschuwen, en om te laten schrikken.

Bij waarschuwen is de felle kleur een signaal: eet mij niet want ik ben giftig, of ik smaak vies, of ik steek.

Sommige dieren gebruiken mimicry: ze lijken alleen maar op een dier dat steekt, of giftig is.

Bij schrikken dient de felle kleur om vijanden af te leiden. Eén moment van schrik bij een aanvaller kan voldoende zijn om te ontsnappen.

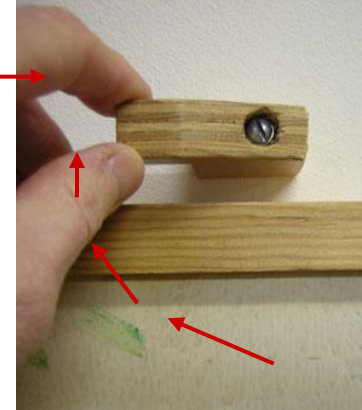
Oogvlekken van vlinders zijn hierbij een goed voorbeeld.

De tuinschildering

Leg voordat de eerste groep begint, de tuinschildering alvast klaar op tafel.

De schildering staat opgeborgen tegen het meest rechtse bord.

Verdraai de houten vergrendeling (bovenaan midden) zodat je de schildering weg kunt halen en leg de plaat op de tafel die bij de post hoort.

Bij de plaat hoort een kratje met daarin drie doosjes dieren, en een verhaal dat op een gelamineerde kaart bij de post ligt. Let erop dat je de kaart voor de bovenbouw gebruikt.

De insectentuin (bovenbouw)

Hier zie je een mooie bloementuin.
En ook heel veel insecten.
De insecten worden aangetrokken door de bloemen want ze zijn dol op de nectar in die bloemen.
Sommige insecten willen niet gezien worden door de vogels, omdat ze dan opgegeten kunnen worden.
Zoals bijv. de sprinkhaan of een groene rups.
Tussen de groene bladeren en stengels vallen ze niet op.
Maar je hebt ook beestjes die juist wel willen opvallen.
Ze waarschuwen met hun kleuren

**rood / zwart of
geel / zwart.**

 Ze zeggen: 'Ik smaak vies' of
'ik ben giftig' of zelfs
'ik steek'.

Dan zijn er ook nog die vlinders met hun prachtige vleugels.
Felle kleuren en opvallende oogvlekken.
Daarmee willen ze de vogels in de tuin schrik aanjagen.
Die vogels denken namelijk bij het zien van die oogvlekken dat ze in de ogen kijken van een roofvogel of een kat.
Is dat even schrikken!
De vogel slaat snel op de vlucht en de vlinder vliegt weg.
Het is bluf maar het werkt (natuurlijk niet altijd).

Nu kun je alle dieren een plekje geven op het schilderij van de bloementuin.

Dieren in camouflagekleuren

In de tuin leven veel insecten, sommige willen niet opvallen omdat ze anders opgegeten worden. Dit zijn de dieren met camouflagekleuren.

- O.a.:
- de sprinkhaan
 - groene rupsen
 - vlinders met dichtgeklapte vleugels

De kinderen mogen deze dieren uit de doosjes halen en op de tuinschildering leggen.

Houd twee vlinders met oogvlekken apart voor het laatste deel van het verhaal.

Dieren in rood-zwart

Rood-zwarte dieren vallen wél op en dat willen ze ook. Hun kleuren zijn een waarschuwing: Pas op, ik ben giftig. Of: pas op, ik smaak vies. O.a.:

- lieveheersbeestjes
- St. Jacobsvlinder

De kinderen mogen deze dieren uit de doosjes halen en op de tuinschildering leggen.

Dieren in geel-zwart

Geel-zwarte dieren willen ook opvallen. Hun kleuren waarschuwen: Pas op, ik smaak vies. Of: Pas op, ik steek! O.a.:

- wesp
- wespvlinder

De kinderen mogen deze dieren uit de doosjes halen en op de tuinschildering leggen.

Oogvlekken

Sommige vlinders hebben oogvlekken. In rust zijn de vlekken meestal niet te zien.

Vogels zijn vaak bang voor grote ogen. Katten en roofvogels hebben zulke ogen, en dat zijn hun vijanden.

Als een vlinder plotseling zijn oogvlekken laat zien, slaat een vogel op de vlucht.

Laat met de modellen zien hoe oogvlekken een vijand aan het schrikken kunnen maken.

dagvlinder

nachtvlinder

Ook de andere vlinders hebben oogvlekken of schrikkleuren om vijanden te verjagen.

Ruim alle dieren weer op in de doosjes voor het volgende groepje kinderen.

De informatieborden

Op de infoborden gaat het om waarschuwen en schrikken.

Geel-zwart is een waarschuwing: Pas op, ik ben giftig. Of: ik steek!

Bij waarschuwen komt ook mimicry aan de orde. Voorbeeld: veel dieren lijken op een wesp en

worden daardoor met rust gelaten door vijanden. De dieren profiteren van het waarschuwingssignaal van de wesp: Pas op, ik steek! Ook al steekt een ander zwart-geel dier zelf niet, hij is er toch veiliger door.

Rood-zwart is ook een waarschuwing en betekent bijvoorbeeld: Pas op, ik smaak vies!

Alle felle kleuren kunnen dienen als schrikkleuren. Hierbij horen ook de oogvlekken.

Vlinders die met dichtgeklapte vleugels goed gecamoufleerd zijn, kunnen een vijand plotseling laten schrikken door hun vleugels open te klappen en hun oogvlekken te laten zien. Ook sommige rupsen hebben oogvlekken.

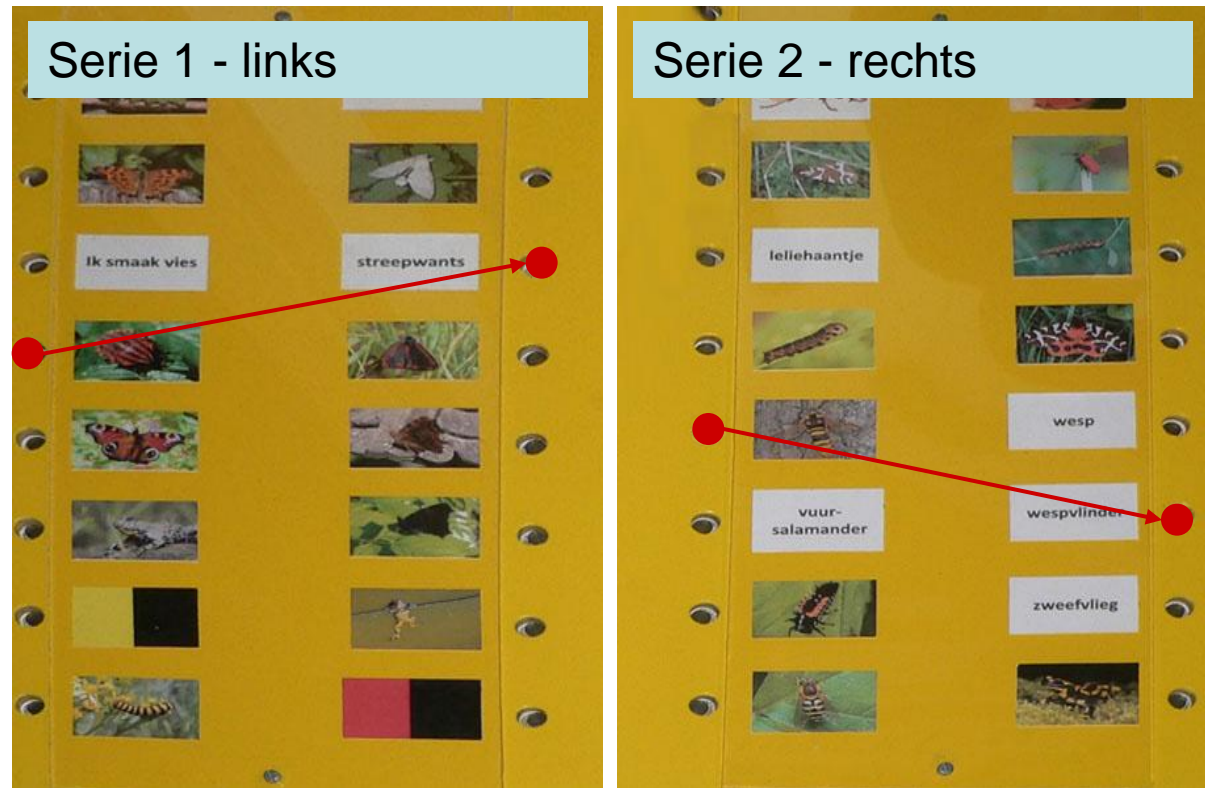

Spelen met het electrospeel

- Laat niet alle kinderen tegelijk werken met het electrospeel. Kies twee kinderen die daarmee beginnen.
- Links en rechts van de grote vlinder staat een serie vragen. Links van de vlinder staat een serie waarbij vooral wordt gevraagd naar schriktechnieken van de dieren. Rechts van de vlinder staat een serie waarbij het vooral gaat om de namen van de dieren.
- Het ene pinnetje wordt in de linkerkolom bij een plaatje gestoken, het andere in de rechterkolom bij een antwoord. Als het antwoord goed is gaan de lampjes in de vlinder branden.
- Je laat een van de kinderen bij het electrobord beginnen met een vraag aan de linkerkant. Heeft het kind het antwoord goed, dan komt het andere kind aan de beurt.

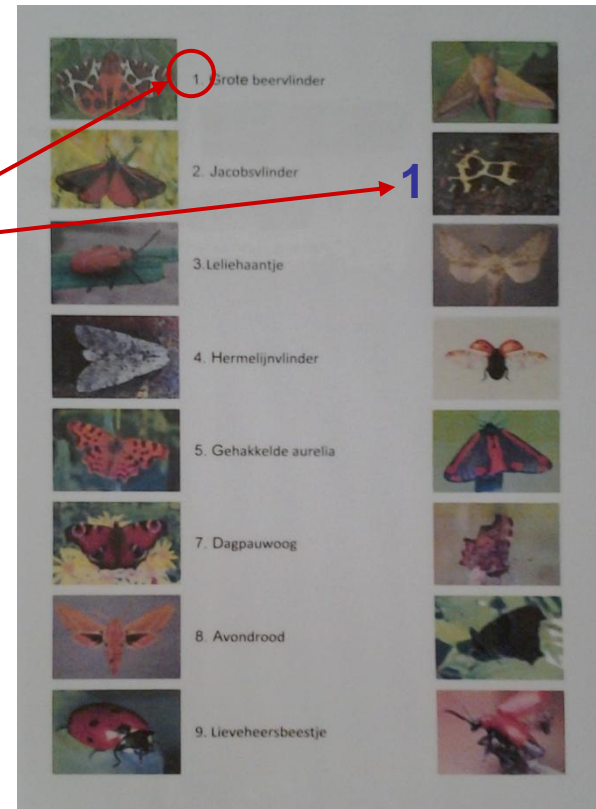

- Zijn alle vragen aan de linkerkant beantwoord, doe dan de rechterserie.
- Daarna laten wisselen met twee kinderen die aan tafel met de kaarten aan het werk zijn.

Spelen met de kaarten

- Terwijl twee kinderen met het electrobord werken, blijven de anderen aan tafel zitten. Geef hen de afwasbare, gelamineerde kaarten. Er zijn 4 verschillende.
- Op de post liggen stiften om op deze kaarten aan te geven welke twee plaatjes (of tekst en plaatje) bij elkaar horen. Nr. 1 bij nr. 1 enzovoorts.
- De juiste oplossingen zitten in het werkboek.
- Veeg goed opgeloste kaarten weer schoon met het poetsdoekje.
- De kinderen werken met deze kaarten totdat ze aan de beurt zijn voor het electrospeel, en ook nadat ze bij het electrobord aan de beurt zijn geweest.

Werkblad groep 5

Voor groep 5 is er een werkblad waarbij het over mimicry gaat.

Het werkblad kan op school gemaakt worden. Wil je het werkblad ter plekke maken, zorg dan voor kleurpotloden op de post.

De oplossing van het werkblad zit in het werkboek.

	3. Even schrikken	Groep 5	
<p>Sommige insecten hebben oogvlekken met felle kleuren; andere insecten zijn geel-zwart of rood-zwart van kleur. Hoe noemen we deze kleuren?</p> <p>1. 2.</p>			
<p>Kleur deze insecten</p>			
		Zweefvlieg	
		Wespenboktor	
		Wespvlinder	
<p>Ze lijken allemaal op een</p>			
		
<p>Waarom is het handig om op een wesp te lijken? Hoe noemen we dat?</p> <p>.....</p>			
<p>Ken je nog andere dieren die geel-zwart zijn?</p> <p>.....</p>			

Werkblad groep 6(-7-8)

Als werkblad voor groep 6 is er een puzzel.

Ook dit werkblad kan op school gemaakt worden. Wil je het werkblad ter plekke maken, zorg dan voor potloden op de post.

De oplossing van het werkblad zit in het werkboek.

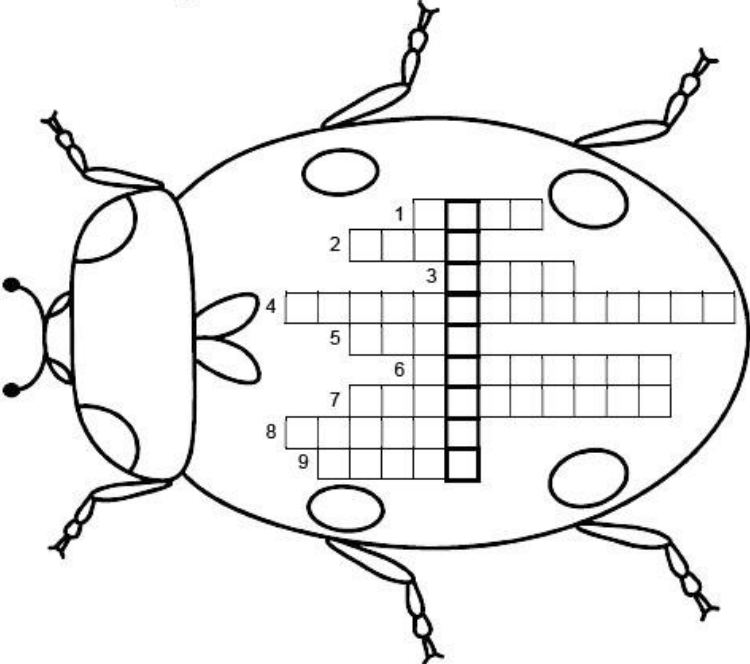
3. Even schrikken

Groep
6-7-8

Vul de puzzel op het lieveheersbeestje in.

1. Kleur van het gevaar.
2. Veel geel-zwarte insecten lijken op een
3. Hoe smaakt het lieveheersbeestje?
4. De heeft 4 poten en een lange staart. Hij is een beetje giftig.
5. Sommige dieren spreken met hun kleuren een
6. hebben vaak oogvlekken op hun vleugels.
7. Een lijkt op een wesp, maar hij heeft maar twee vleugels.
8. Wespen hebben waarschuwingkleuren omdat ze
9. Als je geel-zwart bent, word je niet gauw opgegeten door je

Wat staat er in de dik omliggende hokjes van boven naar beneden?
Zet in de volgende zin:
Dieren met felle kleuren zijn in de natuur.

Opruimen

Na de laatste groep het spelmateriaal opruimen en bij het infobord van de post terugleggen.

De tuinschildering opbergen tegen het meest rechtse bord en vast zetten met de vergrendeling.

De stoelen netjes om de tafel zetten.

De stekker van het electrospeel uit het stopcontact trekken.

De materialen gaan door veel handen. We nemen aan dat iedereen hiermee voorzichtig is, maar toch kan er iets kapot gaan of kwijt raken. Meld dit s.v.p. meteen bij de organisatie.

Bedankt voor je medewerking en veel succes en plezier met het bezoek aan ***Kleur om te overleven.***